

Mateřská škola, Praha 3, nám. Jiřího z Lobkovic 23/119, IČO: 65993110,

datová schránka: q67jup8, Tel: 777479046, web: www.mslobkovicovo.cz, email: reditelka@mslobkovicovo.cz

Školní preventivní program v oblasti prevence sociálně patologických jevů

Zpracovala: Hana Sekerová, ředitelka mateřské školy

Schválen: na pedagogické radě dne 26. 8. 2024

Obsah

Charakteristika programu.....	3
Zdůvodnění potřebnosti programu	3
Analýza výchozího stavu	3
Cíle programu.....	3
Zásady efektivní primární prevence.....	4
Vymezení obsahu a formy prevence v rámci kompetencí podpory zdraví a zdravého životního stylu	4
Organizace prevence.....	4
Spolupráce rodiny a mateřské školy.....	5
Spolupráce s odborníky a jinými organizacemi.....	5
Integrace prevence sociálně patologických jevů ve vzdělávání.....	6
Další vzdělávání pedagogických pracovníků.....	7
Hodnocení a struktura evaluace programu.....	8

Charakteristika programu

Je zpracován s vědomím toho, že převládající vliv pro utváření základních pravidel chování a společenských norem, má u dítěte rodina. Mateřská škola rodinnou výchovu podporuje a doplňuje, pomáhá rodičům v péči o dítě, nabízí rodičům poradenský servis a osvětu v otázkách výchovy a vzdělávání dětí.

Podporuje zdravý životní styl. Je základním nástrojem prevence. Předkládá zásady, metody, formy a prostředky efektivního vzdělávání a změn v MŠ, které povedou k poznávání a vytváření optimálních podmínek pro prevenci společensky nežádoucích jevů. Očekávané výstupy správných společenských návyků budou naplňovány v souladu se záměry ŠVP. Vhodně volená organizace, činnosti a účinná motivace, zohledňující specifika jednotlivých třídních kolektivů, se bude prolínat ve všech vzdělávacích oblastech třídních vzdělávacích programů. Potřebné informace jsou dětem předávány formou, která je přizpůsobena chápání dítěte předškolního věku.

Zdůvodnění potřeby programu

S chováním, které je charakteristické především nezdravým stylem života, nedodržováním nebo porušováním sociálních norem a etických hodnot, se mohou děti setkat již v předškolním věku.

Je tedy důležité zahájit primární prevenci dětem z ohrožených skupin právě v době předškolní docházky a poskytnout jim potřebné informace formou, která je přiměřená jejich věku.

Analýza výchozího stavu

K posouzení problematiky primární prevence sociálně patologických jevů slouží:

- monitoring klimatu třídy paní učitelkami,
- rozhovory s dětmi a jejich zákonnými zástupci,
- dotazníky pro rodiče,
- spolupráce s odborníky.

Mateřská škola se nebrání integraci.

Mateřskou školu navštěvují děti z neúplných rodin, rodin v krizi, děti cizinců.

Objevují se změny v chování dítěte, náznaky zanedbávání, jak tělesného zanedbávání, tak i zanedbávání citového, které by v pozdějším věku mohlo přerůst v nežádoucí sociálně patologické jevy jako je týrání, šikanování, vandalismus apod. Konkrétní případy poruch chování dětí, tělesného zanedbávání řeší škola ve spolupráci s rodiči dítěte, odborníky PPP a sociálním odborem MČ.

Cíle minimálního preventivního programu

Dlouhodobé cíle:

- zvýšit odolnost dětí vůči společensky nežádoucím jevům
- učit děti rozpoznat společensky nežádoucí jevy a nepodlehnout jim, pokud se s nimi v budoucnu setká
- preventivní výchovně vzdělávací působení bude neoddelitelnou součástí ŠVP
- naplňovat kompetence podpory zdraví, zdravého způsobu života
- navození atmosféry důvěry a vzájemného respektu mezi dětmi, rodiči, zákonnými zástupci a zaměstnanci školy
- navození příznivého klimatu školy, třídy
- spolupráce s rodiči a osvětová činnost pro rodiče v oblasti zdravého životního stylu
- poskytování poradenských služeb rodičům, zákonným zástupcům, pedagogům

- kladné postoje paní učitelek k problematice prevence společensky nežádoucích jevů
- vzdělávání zaměstnanců v oblasti prevence šikany, týrání, drog, možných útoků,...

Krátkodobé cíle:

- analyzovat jedince, rodinu, která potřebuje pomoc v krátkodobém plánování (TVP)
- stanovit vhodně cílenou motivaci a metody práce, které budou respektovat specifika třídy a potřeby jedince
- organizovat řízené a spontánní aktivity tak, aby byl dostatečný prostor k individuálním činnostem
- rozvíjet komunikaci mezi vrstevníky
- pravidelné setkávání paní učitelek za účelem stálého a včasného monitorování klimatu tříd, zjišťování problémů k řešení
- výměna zkušeností mezi pedagogy vycházejících z praxe a dalšího vzdělávání, školení v oblasti prevence sociálně patologických jevů

Zásady efektivní primární prevence

- zásada včasného začátku (formování osobní orientace, postojů a názorů)
- zásada komplexnosti (spolupráce školy, rodiny a široké veřejnosti)
- zásada mezioborové týmové spolupráce (mezi pedagogy a odborníky)
- zásada přiměřenosti (preventivní působení přizpůsobit věku dítěte)

Vymezení obsahu a formy prevence v rámci kompetencí podpory zdraví a zdravého životního stylu

- sebedůvěra, samostatnost, sebejistota
- podpora zkušeností, které poskytují potěšení a touhu účastnit se pohybových aktivit
- schopnost přizpůsobení se životu v sociální komunitě, vnímavý a otevřený vztah k okolnímu světu, schopnost přiměřeně kriticky myslet a rozhodovat se
- seberozvíjení
- motivace k aktivnímu poznávání a prožitkům
- rozvoj tvořivosti a estetického cítění
- systematický rozvoj dovedností, které vedou k osvojení zdravého životního stylu a zdravotní prevence

Organizace prevence

Ředitelka mateřské školy

Je přímo odpovědná za prevenci a za řešení zjištěných nežádoucích projevů rizikových forem chování. Vytváří podmínky pro předcházení nežádoucích projevů chování:

- koordinuje zpracování, kontroluje realizaci a vyhodnocuje prevenci nežádoucích jevů
- zapracovává aktuální problémy výskytu rizikové chování do Školního řádu
- podporuje týmovou spolupráci pedagogů a ostatních zaměstnanců MŠ
- spolupracuje s odborníky
- koordinuje další vzdělávání pedagogů v oblasti prevence sociálně patologických jevů

Učitelka

- podílí se zpracování a realizaci programu prevence sociálně patologických jevů
- spolupracuje s ředitelkou při výskytu nežádoucích projevů chování
- diagnostikuje vztahy mezi dětmi

- motivuje k vytvoření podmínek a vnitřních pravidel v souladu se školním řádem, vytváření bezpečné atmosféry a pozitivního klimatu
- spolupracuje s rodiči
- zpracovává zprávy o dětech pro odborníky a sociální pracovníky

Spolupráce rodiny a mateřské školy

Prevence v rodině

- vyvážený životní styl a záliby (nepřetěžovat, neočekávat nadprůměrné výsledky, dítě musí mít radost a zájem o činnost)
- užitečná rodinná pravidla, která jsou pro děti srozumitelná a jasná (ideální výchovný styl je vřelý a středně omezující, liberální výchova má své úskalí)
- dobré hodnoty a vzory (rodiče dětem vzorem)
- dobrá společnost a výběr kamarádů (vhodný výběr kamarádů)
- posilovat zdravé sebevědomí dětí (partnerský přístup)
- spolupráce při výchově mezi dospělými, kteří se o dítě starají
- projevovat zájem a získávat důvěru dítěte, (udělat si na dítě čas, naslouchat mu)
- umět s dětmi mluvit o tabáku, alkoholu, návykových látkách (správně a přiměřeně věku odpovídat dětem na otázky, vysvětlovat rizika)

Prevence v mateřské škole

- seznámení ze základními cíly prevence sociálně patologických jevů a nežádoucích projevů chování dětí v MŠ (třídní schůzka)
- beseda, nebo přednáška pro rodiče k dané problematice dle aktuální nabídky
- včasná informovanost rodičů o změnách chování jejich dětí
- aktuální řešení problémů
- účast rodičů na vzdělávacích aktivitách MŠ
- konzultace pro rodiče (termín konzultačních hodin, možnosti konzultací)
- poradenství v oblasti spolupráce rodičů s MŠ a odborníků
- vyvěšení letáků s možností případné pomoci rodičům a dětem v dané problematice
- zveřejnění Programu prevence ve vestibulu MŠ

Spolupráce odborníky a jinými organizacemi

Oblast školství

- Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 3
- plán DVPP v oblasti prevence sociálně patologických jevů
- programy pro MŠ „My nechceme kouřit ani pasivně“, „Já kouřit nebudu“, „Nepovedená oslava s kamarády“, „Opilá studánka“,...
- Projekt „*Persona Dolls*“
- spolupráce s Městskou policií, Záchranáři a Hasiči
- zapojení do projektů

Oblast sociálních věcí

- MČ pro Prahu 3 (odbor sociálních věcí a zdravotnictví)

Oblast zdravotnictví

- ošetřující lékaři dětí

Policie ČR, Městská policie

Integrace prevence sociálně patologických jevů ve vzdělávání

	komentář
Školní vzdělávací program (struktura plánování, metody, formy prostředky k dosahování záměrů, podmínky vzdělávání, organizace dne, třídy)	„Rok s Ferdou Mravencem“ „Skřítek Vítek objevuje svět“
Oblasti vzdělávání	Dítě a jeho tělo (biologická) Dítě a jeho psychika (psychologická) Dítě a ten druhý (interpersonální) Dítě a společnost (sociokulturní) Dítě a svět (environmentální)
Získávání klíčových kompetencí	<u>kompetence k učení</u> -pozoruje, zkoumá, objevuje -umí své dovednosti uplatnit -všímá si, co se kolem děje, co vidí -umí odhadnout své síly - soustředí se, dosahuje výsledků <u>k řešení problémů</u> -všímá si problémů -řeší problémy na základě zkušenosti -nebojí se chybovat <u>kompetence komunikativní</u> -komunikuje s dětmi s dospělými -vyjadřuje své myšlenky, pocity, prožitky, nálady -využívá komunikativní i informativní prostředky -ví, že lidé hovoří cizími jazyky <u>sociální a personální</u> - umí se rozhodnout -umí si vytvořit svůj názor -uvědomuje si, že za své jednání odpovídá, nese důsledky -ve skupině se dokáže prosadit, ale i ustoupit -uplatňuje základní společenské návyky, společenská pravidla - respektuje druhé, vyjednává, přijímá a uzavírá kompromisy -napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí -spolupodílí se na společných rozhodnutích, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla -při setkání s neznámými lidmi se chová obezřetně -umí odmítnout jemu nepřijemnou komunikaci -chápe, že lidé jsou různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným

	<ul style="list-style-type: none"> -chápe že, nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, násilí a agresivita se nevyplácí -řeší problémy dohodou -dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování -je tolerantní k ostatním <p><u>kompetence občanské</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -svoje činnosti vyhodnocuje -dokáže rozpoznat svoje silné a slabé stránky -odhaduje rizika svých nápadů -chápe, že o tom co udělá, může svobodně rozhodnout -váží si práce a úsilí druhých -zajímá se o druhé o dění kolem sebe -má povědomí o základních lidských hodnotách a podle toho se chová -spoluvytváří pravidla soužití s vrstevníky -uvědomuje si svá práva a práva druhých -uvědomuje, že svým chováním ovlivňuje prostředí, podílí se na jeho tvorbě -dbá na své osobní zdraví a zdraví druhých -chová se odpovědně a bezpečně
Třídní vzdělávací programy	Organizace, formy, metody a prostředky vzdělávání vychází z potřeb a zájmů dítěte, zjištěných dovedností a vědomostí. Činnosti jsou provázané, se samozřejmostí reakce na právě vzniklý, nebo vznikající problém.
Nadstandardní aktivity	Doplňují vzdělávací činnosti tříd. Nenarušují organizaci vzdělávacího procesu. Ne každá nabídka je zárukou úspěchu v prevenci a tlumení patologických jevů.

Vzdělávání pedagogických pracovníků

Kurzy, jednorázové semináře a besedy dle aktuální nabídky Institucí a organizací poskytujících vzdělávání v oblasti prevence sociálně patologických jevů, metod vzdělávání dětí s poruchami chování, dle DVPP a dle finančních možností MŠ.

Spolupráce s MHMP.

Samostudium k dané problematice (Informatorium, publikace, internet).

Spolupráce se Spolkem rodičů při MŠ, s MČ Praha 3, nové nápady a náměty, vyhodnocení a použití při tvorbě projektů a programu pro děti.

Hodnocení a struktura evaluace preventivního programu

Ředitelka:

- hospitační a kontrolní činnost, po hospitační rozhovory
- na pedagogické radě
- hodnocení výsledků plnění programu do vlastního hodnocení školy

Paní učitelky:

- písemné hodnocení po ukončení integrovaného bloku
- analýza úspěšnosti naplňování cílů z oblasti primární prevence – červen

Rodiče:

dotazník pro rodiče

Struktura evaluace:

1. Evaluace plánování

- jaký problém řeší, jaká je struktura
- proč se nutná prevence
- komu má prevence pomoci
- jaké jsou cíle
- jak je realizovaná
- jaké jsou zdroje

2. Evaluace způsobu realizace

- postoj k prevenci
- popis jednotlivých činností a komu jsou určeny
- kolik bylo zúčastněných

3. Evaluace výsledků

- zda bylo dosaženo vytýčených cílů
- efektivita (dokumentace efektivity, klima školy, posun k postojům, projevy dětí ve vztahu k výskytu sociálně patologických jevů a nežádoucích projevů chování)

Sekerová Hana
ředitelka mateřské školy

V Praze dne: 28. 8. 2024